

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ การสร้างมาตรฐานการพยาบาลผู้ป่วยที่ได้รับการฟอกเลือดด้วย
เครื่องไตเทียม

ชื่อผู้เขียน นางสาว สุวิมล นิลลิน

พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลอายุรศาสตร์และศัลยศาสตร์

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วันเพ็ญ	เอี่ยมจ้อย	ประธานกรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วรรณวิไล	ชุ่มภิรมย์	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นายแพทย์หนึ่ง	เอกมหาชัย	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประคิน	สุจฉายา	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ทศนา	มหานุกาพ	กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างมาตรฐานการพยาบาลผู้ป่วยที่ได้รับการฟอกเลือดด้วย
เครื่องไตเทียม โดยใช้กระบวนการพยาบาลเป็นหลักในการสร้างมาตรฐานการพยาบาลและทดสอบ
ความเที่ยงตรงของมาตรฐานที่สร้างขึ้นตามกระบวนการเทคนิคเดลฟาย ได้รวบรวมความคิดเห็น
และข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ ความชำนาญทั้งด้านการปฏิบัติการพยาบาล การศึกษา
พยาบาล และการรักษาผู้ป่วยที่ได้รับการฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียมจำนวน 19 คน นำมาวิเคราะห์
ได้ผลของการวิจัยเป็นมาตรฐานการพยาบาลผู้ป่วยที่ได้รับการฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม ซึ่งใน
แต่ละหัวข้อมาตรฐานประกอบด้วยกิจกรรมการพยาบาลหรือมาตรฐานเชิงกระบวนการ และผลของ
การพยาบาล ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นกับผู้ป่วยภายหลังได้รับการพยาบาลตามมาตรฐานที่สร้างขึ้น หรือ
มาตรฐานเชิงผลลัพธ์ รวมทั้งหมด 12 หัวข้อมาตรฐาน ดังนี้

1. ผู้ป่วยมีความพร้อมที่จะเข้ารับการฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม
2. ผู้ป่วยปลอดภัยจากอันตรายจากการมีเส้นเลือดที่เตรียมไว้เป็นระบบนำเลือดออกนอก
ร่างกาย

ลิขสิทธิ์ © โดย Chulalongkorn University
All rights reserved

3. ผู้ป่วยมีภาวะสมดุลของปริมาณสารน้ำในร่างกายขณะฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม
4. ผู้ป่วยไม่เกิดการติดเชื้อในกระแสเลือดจากการฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม
5. ผู้ป่วยปลอดภัยจากการมีฟองอากาศหรือลิ่มเลือดอุดตันเส้นเลือดในสมอง ปอด และอวัยวะส่วนปลาย
6. ผู้ป่วยไม่เกิดอันตรายจากการเปลี่ยนแปลงปริมาณเลือดที่ออกจากหัวใจใน 1 นาทีขณะฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม
7. ผู้ป่วยปลอดภัยจากกลุ่มอาการไม่สมดุลในสมอง
8. ผู้ป่วยไม่เกิดอันตรายจากการฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียมที่มีส่วนผสม หรืออุณหภูมิของน้ำยาฟอกเลือดไม่ถูกต้อง
9. ผู้ป่วยมีความสุขสบาย และปรับตัวได้กับการถูกจำกัดการเคลื่อนไหวขณะฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม
10. ผู้ป่วยได้รับการตอบสนองทางด้านจิตใจ และอารมณ์ ขณะได้รับการฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม
11. ผู้ป่วยมีภาวะสมดุลของสารอาหาร
12. ผู้ป่วยและครอบครัว มีความรู้ความเข้าใจอย่างถูกต้อง เกี่ยวกับการรักษาและดูแลตนเองของผู้ป่วยเมื่อได้รับการฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม

ผู้วิจัยได้นำมาตรฐานการพยาบาลที่สร้างขึ้น ไปสำรวจการปฏิบัติการพยาบาลในสถานการณ์จริงตามหน่วยไตเทียมของโรงพยาบาลต่างๆ โดยผู้ชำนาญการ 30 คน ผลของการสำรวจ พบว่ากิจกรรมการพยาบาลส่วนใหญ่ผู้ชำนาญการได้ปฏิบัติเป็นประจำ ทั้งในโรงพยาบาลรัฐบาลสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงมหาดไทย กระทรวงกลาโหม และโรงพยาบาลเอกชน มีส่วนน้อยของกิจกรรมการพยาบาลที่ผู้ชำนาญการ ไม่ได้ปฏิบัติ ทางด้านผลของการพยาบาลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นกับผู้ป่วยภายหลังได้รับการพยาบาลตามมาตรฐาน พบว่าส่วนใหญ่ได้ผลตามที่คาดหวังไว้

Thesis Title Development of Nursing Standards for Hemodialysis
Patient

Author Miss Suwimol Nilsin

M.N.S. Medical and Surgical Nursing

Examining Committee

Assist. Prof. Wanpen	Eamjoy	Chairman
Assist. Prof. Wanwilai	Chumpirom	Member
Assist. Prof. Nung	Ekamahachai, M.D.	Member
Assist. Prof. Dr.Prakin	Suchaxaya	Member
Assist. Prof. Tatsana	Mahanupab	Member

Abstract

The main objective of the study was to develop the nursing standard for patient receiving hemodialysis. Nursing process was being used in the development, and the content validity was conducted by utilizing Delphi technique. The comments and suggestions of questionnaire from nineteen specialists with knowledge, experiences, and background in nursing service, nursing education, and medical care of hemodialysis patient were obtained and analyzed which resulted in development of nursing standards for hemodialysis patient. Each standard consisted of nursing activity or process standard and the expected accomplishment on the patient after receiving such care as outlined in the developed standards or outcome standard. The twelve standards are as follows :

Standard 1 The patient is ready for hemodialysis.

Standard 2 The patient is saved from danger of having vascular access prepared for extracorporeal system.

- Standard 3 The patient maintains balance of body fluid level while receiving hemodialysis.
- Standard 4 The patient will not become septicemia from receiving hemodialysis.
- Standard 5 The patient is absent from air embolism, cerebral thrombosis, pulmonary embolism and extremity embolism.
- Standard 6 The patient is saved from changing of minute volume cardiac output during hemodialysis.
- Standard 7 The patient is saved from disequilibrium syndrome.
- Standard 8 The patient will be saved from incorrect dialysate solution or temperature.
- Standard 9 The patient is comfortable and be able to adjust himself to movement limitation during hemodialysis.
- Standard 10 The patient is satisfied mentally and emotionally while receiving hemodialysis.
- Standard 11 The patient is nutritional balanced.
- Standard 12 The patient and his family have correct knowledge and understanding in regard to the treatment and self-care when maintaining hemodialysis.

The researcher submitted the developed nursing standards in a questionnaire format to thirty nurse specialists of hemodialysis units in several hospitals for their feedback and comments of the feasibility and practicability in applying these standards into real situation. The results indicated that most of nursing activities were usually performed by the nurse specialists working in hospital under the ministry of university affairs, the ministry of public health, the ministry of interior, the ministry of defense, and private section. Only small numbers of nursing activities that the nurse specialists did not practice. The expecting outcomes for the patient after receiving the developed process standards were satisfactory.